

Anotácia

Diplomová práca sa zaoberá prevenciou konfliktov v Uzbekistane a Turkménsku, pričom jej cieľom bolo porovnať jej význam a výsledky v oboch krajinách. K naplneniu tohto cieľa sa pristupovalo nasledovne: teoretická časť najskôr predstavila spôsob zisťovania konfliktného potenciálu, ktorý je predpokladom pre použitie prostriedkov prevencie konfliktov. Ten bol v práci skúmaný z pohľadu Kodanskej školy a jej rozšíreného konceptu bezpečnosti, z ktorého bol pre potreby práce vybrané politická, ekonomická a sociálna dimenzia. Následne sa pristúpilo k samotnému pojmu „prevencia konfliktov“, ktorý bol zasadený do terminologického a historického kontextu a zároveň boli predstavené jeho trendy a problémy. V závere teoretickej časti bolo ukázané, v akom zmysle sa koncept dimenzií bezpečnosti a prevencie konfliktov môže vzťahovať na prípadové štúdie Uzbekistanu a Turkménska. Potom sa pristúpilo k empirickej časti, kde sa najskôr dokázal konfliktný potenciál a potom sa popísali prostriedky prevencie konfliktov z pohľadu medzinárodných organizácií, štátov a neštátnych aktérov. V analytickej časti sa potom na základe empirických údajov analyzovala prevencia konfliktov v oboch krajinách. Pri analýze bola použitá SWOT analýza, ktorá zrovnávala slabé a silné stránky, príležitosti a hrozby prevencie konfliktov v Uzbekistane a Turkménsku. Výsledky sa dajú zhrnúť v niekoľkých bodoch:

- Charakter prevencie konfliktov v oboch krajinách je takmer identický, preto je možné uvažovať o spoločnom postupe, resp. pokynoch pre podobné príklady.
- Výhodou externých aktérov sú ich schopnosti, dobré vybavenie a inštitucionálne zakotvenie.
- Preventívne akcie v krajinách boli oslabené kvôli limitovanej prítomnosti aktérov, a nedostatku prostriedkov, informácií, motivácie a spoľahlivých lokálnych partnerov.
- Napriek ich globálnemu vzostupu, príspevok neštátnych aktérov k prevencii konfliktov v Uzbekistane a Turkménsku je veľmi limitovaný.
- Preventívne akcie by mali byť dlhodobé, lepšie zamerané, vhodné pre lokálne prostredie a mali by sa navzájom dopĺňať.
- Najväčšia šanca udržateľné a úspešné preventívne projekty je v prípade komunitných a vzdelávacích programov a tréningov.
- Malé granty môžu vyústiť v lepšie zamerané, efektívne a transparentné projekty.

- Nedávno pozorovaný pozitívny posun v zahraničnej politike Turkménska by sa mal pozorne preskúmať a následne využiť pre kvantitatívne a kvalitatívne zintenzívnenie prevencie konfliktov v krajine.
- Pri preventívnych stratégiách by sa mal klásť dôraz na realizovateľnosť a transparentnosť.
- Krátkozrakosť pri automatickom aplikovaní západných hodnôt bez zváženia lokálnych špecifik by mohla byť kontraproduktívna.